

Ved § 12, stk. 2, nr. 3, i ligsynsloven, der trådte i kraft den 1. april 1977, blev § 10, stk. 2, i transplantationsloven ophævet. Ophævelsen var begrundet i, at den nye ligsynslov ikke indeholdt en bestemmelse om, at døde personer ikke må tages ud af sengen før 6 timer efter dødens indtræden.

Lov om ligsyn m.v. blev vedtaget som lov nr. 279 af 26. maj 1976. Der henvises til Folketingstidende 1975-76, sp. 133, 557, 9861 og 10076 samt tillæg A, sp. 27, og tillæg B, sp. 1201.

Lovforslaget var udarbejdet på grundlag af betænkning nr. 537 fra 1969 vedrørende revision af ligsynsloven (ligsynsbetænkningen).

Ligsynsloven er ikke senere ændret.

6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Som anført foran pkt. 2 b er det regeringens udgangspunkt, at en eventuel indførelse af hjerte-, lunge- og levertransplantationer i Danmark i givet fald bør ske ved omprioriteringer inden for de eksisterende bevillingsrammer til sygehusvæsenet.

De samlede udgifter til information om adgangen til at tilkendegive sin holdning til organdonation (jf. bemærkningerne pkt. 4) skønnes at blive i størrelsesordenen 1-3 mio. kr.

Lovforslagets bestemmelser om lægevidenskabelig obduktion og transplantation i øvrigt skønnes ikke at medføre økonomiske og administrative konsekvenser af betydning.

7. Hørte myndigheder m.v.

Det første lovforslag blev i forbindelse med fremsættelsen sendt til høring hos 56 myndigheder og organisationer, herunder landets amtskommuner, Københavns og Frederiksberg Kommuner, Amtsrådsforeningen i Danmark, Den Almindelige Danske Lægeforening, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Kommunal Arbejderforbund, Retslægerådet, Embedslægeforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, politidirektøren i København, rigsadvokaten, Den Danske Dommerforening, Københavns, Århus og Odense Universiteter, en række lægevidenskabelige selskaber samt Den Centrale Videnskabsetiske Komite.

Nærværende lovforslag vil umiddelbart efter fremsættelsen blive sendt til orientering og eventuel udtalelse til de samme myndigheder og organisationer m.v.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1 (Dødens konstatering)

Til § 1

Bestemmelsen indeholder lovens regler om døds-

kriterier. Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.

Efter bestemmelsen kan dødens indtræden konstateres efter det gældende hjertedøds-kriterium *eller* efter hjernedøds-kriteriet. Efter lovforslaget består der ikke nogen pligt for lægerne til at iværksætte (og fuldføre) de undersøgelser, der er nødvendige for at kunne konstatere dødens indtræden efter hjernedøds-kriteriet, jf. § 2 og Sundhedsstyrelsens cirkulære. Bestemmelsen pålægger heller ikke lægerne en pligt til på en hjernedød person at undlade kunstigt at opretholde hjertets pumpefunktion ved brug af respirator. Disse spørgsmål må afgøres efter de almindelige lægelige regler, og den nævnte brug af respirator kan således finde sted med henblik på transplantation, ved hjernedøde gravide kvinder (fødslen er i gang eller nært forestående) og i tilfælde, hvor særlige hensyn til de pårørende kan begrunde dette i et kortere tidsrum.

Det er i øvrigt efter Justitsministeriets opfattelse ikke muligt eller ønskeligt at fastsætte en bestemt tidsgrænse for, hvor længe en hjernedød person skal kunne forblive i respirator med henblik på transplantation. I overensstemmelse med den lægelige praksis, der har udviklet sig på nyretransplantationsområdet, forudsættes det imidlertid, at den kunstige opretholdelse af åndedræt og hjertevirksomhed kun må ske, såfremt der findes en bestemt patient, der hurtigst muligt kan få det nye organ indsat.

Vedrørende § 1 må det i øvrigt fremhæves, at i de dele af lovgivningen, hvor dødstidspunktet tillægges retsvirkning (arvelovgivning, forsikringslovgivning, sociallovgivning, straffelovgivning m.v.), vil dødstidspunktet skulle fastsættes til det tidspunkt, hvor dødens indtræden er konstateret efter § 1, nr. 1 eller 2. Har lægerne efter gennemførelsen af de foreskrevne undersøgelser konstateret hjernedødens indtræden, kan de ikke undlade at erklære den pågældende død, og det konstaterede dødstidspunkt efter dette kriterium er således det tidspunkt, der skal anføres i patientjournalen og i dødsattesten som døds-tidspunktet.

Til § 2

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til Sundhedsstyrelsen til at fastsætte bestemmelser om de undersøgelser, der skal foretages for at konstatere dødens indtræden efter hjernedøds-kriteriet. Det cirkulære, som Sundhedsstyrelsen vil udstede i medfør af § 2, er medtaget som bilag 1.

Det fremgår af bilaget, at det i cirkulæret fastsættes, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at uopretteligt ophør af al hjernefunktion kan konstateres ved en klinisk undersøgelse alene, og hvilke un-